

Hållbarhetsstrategi - Region Norrbotten har en verksamhet att lita på

Innehåll

Hållbarhetsstrategi - Region Norrbotten har en verksamhet att lita på..	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Lagrum och styrande förutsättningar	4
Jämställdhet och barnkonventionen	5
Omvärldsanalys	5
Internationell nivå	5
Nationell nivå	6
Regional nivå	6
Definition av hållbarhet	6
Miljömässigt hållbar verksamhet	6
Socialt hållbar verksamhet	7
Ekonomiskt hållbar verksamhet	7
Roller och ansvar	7
Syfte och mål	7
Nuläge - hållbarhet	7
Region Norrbotten i en nationell jämförelse	8
Målbild	8
Framgångsfaktorer	8
Strategisk inriktning	9
Prioriterade områden med insatser	9
1. Skapa hållbara strukturer/arbetsplatser	9
1.1 Process för hållbar upphandling	9
1.2 Styrdokument med hållbarhetsperspektiv	10
2. Ny samordnad struktur och process	10
2.1 Politiskt process hållbarhet	10
2.2 Hållbarhetsgrupp	10
2.3 Hållbarhetsplan	11
3. Hållbar styrning och verksamhetsledning	11
3.1 Tydlig styrning och ledning	11
3.2 Hållbarhet – en del av verksamhetsplaneringen	11
3.3 Synergieffekter och målkonflikter	11
Riskbedömning	12
Handlingsplan hållbarhet	12
Uppföljning	12

Uppföljning av det löpande hållbarhetsarbetet	12
Uppföljning av genomförandet av hållbarhetsstrategi	13
Bilaga 1. Regioners riskområden/ målkonflikter utifrån offentlig upphandling.....	14

Inledning

Det norrbottniska samhället genomgår en grön omställning där organisationer, myndigheter och näringsliv ställer om till klimatsmarta och hållbara lösningar. Region Norrbotten är en betydande aktör för utveckling av ett hållbart Norrbotten och tar med denna strategi ett tydligare ansvar för sina områden - en hållbar hälso- och sjukvård samt hållbar regional utveckling.

Hållbarhetsstrategin tydliggör mål och ambitioner för hållbarhetsarbetet samt bidrar till en mer samordnad struktur. Genomförandet av strategin förutsätter ett uthålligt och engagerat ledarskap som efterfrågar nya arbetssätt och modiga lösningar.

Bakgrund

En granskning av världens hälso- och sjukvård visar att området står för 4,4 procent av växthusgaserna. Om sektorn var ett eget land skulle det vara jordens femte största utsläppsbov av växthusgas. Cirka 70 procent avser användning och avyttring av vårdkedjans varor och tjänster¹.

Upphandlingsmyndigheten följer löpande den miljö- och klimatpåverkan som uppstår till följd av svenska offentliga sektorns inköp. År 2019 utgjorde regionernas inköp 24 procent av utsläppen för offentlig sektor. Den största delen avser inköp av kollektivtrafik, sjukvårdsutrustning och medicinteknik.

Region Norrbotten behöver bli en mer attraktiv arbetsgivare och tillhandahålla ett mer hållbart arbetsliv där fler kan jobba längre. Norrbottens stora företagsetableringar förväntas kräva tiotusentals anställda och vårdsektorn har redan idag svårt att konkurrera om kompetensen. Regionen är en viktig aktör för att skapa fler friska år på arbetsmarknaden för medarbetare, patienter och befolkning.

Skog är en viktig men ofta glömd resurs som bidrar till att uppfylla många agendamål². Norrbotten är ett stort skogslän och Region Norrbotten är en betydande skogsägare. Skogen är viktig del för länets biologiska mångfald, rennäring, och friluftsliv. Den bidrar till klimativänliga varor och tjänster som papper, byggmaterial, drivmedel, värme och upplevelser. Den norrbottniska skogen ligger inom det boreala barrskogsbältet som anses ha särskilt stor betydelse som kolsänka då den tar upp mer koldioxid än vad den avger.

Lagrum och styrande förutsättningar

- Svensk grundlag: Sedan 1 januari 2003 innehåller regeringsformen att det allmänna skall främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer.
- Nationell handlingsplan: I regeringens handlingsplan för Sveriges genomförande av Agenda 2030 tydliggörs att Sverige ska vara ledande i

¹ Öppna jämförelser, Regionernas miljöarbete 2021, Regionernas klimatberäkningar

² FAOs5 rapport SOFO 2018 Forest Pathway to Sustainable Development

arbetet med Agenda 2030 och att Agenda 2030 definierar hållbarhetsarbetet i Sverige.

- Riksdagens övergripande mål: Riksdagen antog i dec 2020 ett övergripande mål som förankrar och tydliggör Sveriges åtagande att genomföra Agenda 2030 för en hållbar utveckling i dess tre dimensioner – den ekonomiska, sociala och den ekologiska – genom att föra en samstämmig politik nationellt och internationellt. Genomförandet av agendan ska präglas av agendans princip att ingen ska lämnas utanför.
- Svensk standard för styrning och ledning av Agenda 2030 [Styrning och ledning för hållbar utveckling i kommuner och Regioner – Vägledning för genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling](#).

Jämställdhet och barnkonventionen

I regeringens handlingsplan för Agenda 2030 betonas att jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är en grundpelare i genomförandet av Agenda 2030. Jämställdhet är ett mål i sig liksom en förutsättning för hållbar och fredlig utveckling. Det innebär att jämställdhet ska genomsyra de tre dimensioner av hållbarhet. Riksdagen har beslutat om mål av stor betydelse för hållbar utveckling vilket bland annat innefattar de nationella jämställdhetspolitiska målen.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. En rättighet för barn innebär en plikt för andra att värna barnets intresse då de möter svårigheter att förfoga över eller utöva rättigheterna. En hållbar verksamhet tillhandahåller jämlik och jämställd service för flickor och pojkar, kvinnor och män.

Omvärldsanalys

Internationell nivå

År 2015 antog världens ledare [Agenda 2030:s 17 mål och 169 delmål](#). Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030. Målen togs fram i dialog mellan akademi, näringsliv och civilsamhället och ska gälla för alla människor och alla länder. Målen är odelbara och integrerade i varandra. Framgång inom ett mål bidrar alltid till positiva effekter inom andra. Genomförandet av delmålen i Agendan sker till 65 procent på lokal och regional nivå³.

Grön omställning/EU:s Green Deal

Begreppet [grön omställning](#) avser den tekniska, sociala och ekonomiska omställning som världen inlett för att nå fossiloberoende. EU:s tillväxtstrategin [The green deal](#) är ett viktigt verktyg för att ställa om unionen till en resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. Målet är att

---

³ Kunskapsstöd för regioner och kommuner, Glokala Sverige sid 19

göra EU klimatneutralt till 2050 med hjälp av grön teknik, en mer hållbar industri och transporter samt minskade utsläpp.

Nationell nivå

Hållbar hälso- och sjukvård

Det finns ingen officiell beskrivning av vad som är en hållbar hälso- och sjukvård. I Öppna jämförelser, [Sex frågor om vården \(2020\) Övergripande indikatorbaserad uppföljning av hälso- och sjukvårdens resultat](#) mäts regioners hållbarhet utifrån aspekterna; antibiotikaförskrivning, utsläpp av medicinska gaser och klimatpåverkan, sjukfrånvaron bland regionanställda, rapportering till kvalitetsregister fyra folksjukdomar*⁴, deltagande i behandlingsstudier vid tjock- och ändtarmscancer*, förtroende för hälso- och sjukvården, förtroende för att vård ges på lika villkor.

Regional nivå

[The North Sweden Green Deal](#) är Sveriges bidrag till EU:s Green Deal. Projektet drivs av Region Norrbotten och Region Västerbotten med syfte att bidra till en hållbar global samhällsomställning.

Arbetet med Regional förnyelse undersökte 2020 [Genomförandet av Agenda 2030 i Norrbotten](#). Rapporten uppmanar länets aktörer att begränsa hållbarhetsarbetet till de mål där de kan göra mest nytta. Mest effektivt blir hållbarhetsarbetet när aktörer verkar inom sitt instruktionsenliga uppdrag. Rapporten konstaterar att länets aktörer inlett arbetet med Agenda 2030 men att en tydligare och mer medveten styrning behövs på alla nivåer.

Definition av hållbarhet

Region Norrbottens hållbarhetsarbete utgår från målen i Agenda 2030. Det innebär att samtliga agendamål prövas mot alla verksamheter. På detta sätt blir hela verksamheten och alla medarbetare ansvariga för hållbarhetsarbetet.

Det finns tre dimensioner av hållbarhet: miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Kännetecknande för en hållbar verksamhet är:

Miljömässigt hållbar verksamhet

Organisationen kan bidra till en god miljö direkt och indirekt. Den direkta påverkan är den effekt som uppstår utifrån organisationens val och konsumtion av produkter, drivmedel och energi. Den indirekta påverkan är lärande, attityder och värderingar. Organisationens kan bidra till ett ökat lärande och innovationer genom exempelvis villkorade projektstöd.

---

⁴ *Region Norrbotten deltar ej med underlag.

Socialt hållbar verksamhet

En socialt hållbar organisation fokuserar på människan och mänskliga rättigheter – för medarbetare, patienter och medborgare. Jämlikhet och jämställdhet är utgångspunkt för allt arbete. Hög tillit, delaktighet och hälsofrämjande arbete präglar verksamheten.

Ekonomiskt hållbar verksamhet

En ekonomiskt hållbar organisation förvaltar sin ekonomi på ett säkert sätt samt har en ändamålsenlig verksamhet med god effektivitet. Regionens ekonomiska resultat är tillräckligt stort för garantera nästa generation dagens servicenivå utan att behöva ta ut en högre skatt.

En hållbar ekonomi är cirkulär och förmår skapa och återskapa resurser. I en linjär ekonomi tillverkas, används och slängs sakerna. I en cirkulär ekonomi minskar andelen deponi (varor som inte kan återvinnas), genom att mer återvunna varor köps in, används och sedan återvinns när de är förbrukade.

Roller och ansvar

Region Norrbottens *samtliga verksamheter och medarbetare* är skyldiga att bidra till en mer hållbar verksamhet. Det stora hållbarhetsarbetet sker i de små valen varje dag.

Politiken har ett ansvar att prioritera hållbarhetsarbetet och fördela medel.

Chefer/ledare ansvarar för att den egna verksamheten har den kunskap som krävs för att göra mer hållbara val. De ansvarar också för att verksamheten känner till sina målkonflikter, det vill säga inom vilka områden verksamheten löper störst risk att motverka uppfyllandet av Agenda 2030.

Ett antal tjänstepersoner har uppdraget att företräda och driva utvecklingen av olika perspektiv av hållbarhet, fortsättningsvis kallade sakområden. Sakområdena är horisontella och omfattar de tre dimensionerna av hållbarhet. Sakområdena kan variera över tid och exempelvis vara områden inom mänskliga rättigheter, hälsa- och vård, regional utveckling och miljö och klimat.

Syfte och mål

Syftet med hållbarhetsstrategin är att etablera ett mer samordnat, integrerat och uppföljningsbart hållbarhetsarbete.

Målet är att åstadkomma en mer miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar verksamhet i enlighet med fullmäktiges strategiska mål och som bidrag till Agenda 2030. Region Norrbotten har inga särskilda hållbarhetsmål utan de är integrerade i de strategiska målen.

Nuläge - hållbarhet

Region Norrbotten har ett aktivt och väl fungerande hållbarhetsarbete inom olika sakområden som exemplifieras under roller och ansvar. En utmaning är

att arbetet bedrivs isolerat, i olika verksamheter och på olika beslutsnivåer. Den uppsplittrade strukturen bidrar till att verksamheterna förväntas träffa flera sakområden var för sig vilket tar tid och skapar onödig friktion. Vidare saknas en samlad bild av organisationens hållbarhetsarbete vilket försvårar styrning, ledning och samlad uppföljning.

Region Norrbotten i en nationell jämförelse

Region Norrbottens hållbarhetsarbete har förbättringspotential i jämförelse med andra. Det geografiska område som organisationen är verksam inom präglas av ett subarktiskt klimat med kalla vintrar, varma somrar och långa avstånd. Länets säregna egenskaper påverkar verksamhetens konsumtion och produktion och kan bidra till en orättvis bild i nationella jämförelser.

Öppna jämförelser, Regionernas miljöarbete 2021⁵

Regionernas klimatredovisningar (plats 21)
 Redovisade utsläppsminskningar (plats 21)
 Energianvändning kWh/m² BRA (plats 19)
 Förnybara drivmedel i kollektivtrafiken (plats 21)
 Förskrivning av antibiotika – gult (plats 10)
 Klimatpåverkan från medicinska gaser (plats 16)
 Materialåtervinning inklusive matavfall (plats 11)
 Andel ekologiska livsmedel/region (procent av inköpskostnad) (plats 18)

Öppna jämförelser 2020 Övergripande indikatorbaserad uppföljning av hälso- och sjukvårdens resultat

Andel sjukfrånvarotid av ordinarie arbetstid, (1)
 Förtroende för hälso- och sjukvården (20)
 Andel i befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor (19)

Målbild

Framgångsfaktorer

Tre framgångsfaktorer har tagits fram för att nå regionfullmäktiges strategiska mål. Framgångsfaktorerna beskriver egenskaper för en miljömässigt, socialt respektive ekonomiskt hållbar verksamhet och kan anammas av alla medarbetare, oavsett arbetsplats. Faktorerna är generellt formulerade för att fungera under alla strategiska mål/perspektiv samt i styrelsens, regionala utvecklingsnämndens samt patientnämndens plan. Det är viktigt att arbeta med de tre dimensionerna samtidigt – inte var för sig.

- Region Norrbotten väljer och erbjuder varor och tjänster som gör så lite skada på miljö och hälsa som möjligt (Miljömässig hållbarhet).

---

⁵ Region Norrbottens (placering) i förhållande till övriga regioner där 1 är bästa region och 21 sämsta region

- Region Norrbotten har en jämlik och jämställd samt hälsofrämjande verksamhet fri från våld och diskriminering (Social hållbarhet).
- Region Norrbotten använder skattemedel med respekt och har en cirkulär ekonomi (Ekonomisk hållbarhet).

Strategisk inriktning

Region Norrbottens hållbarhetsarbete är integrerat och befintliga styrdokument, processer och möteskonstellationer är utgångspunkten för utvecklingen. Arbetet genomförs stegvis och i takt med verksamhetens förutsättningar.

Prioriterade områden med insatser

Här redovisas tre prioriterade områden för att nå syftet om ett samordnat, integrerat och uppföljningsbart hållbarhetsarbete. Varje område består av ett antal insatser som beskrivs i en separat handlingsplan.

1. Skapa hållbara strukturer/arbetsplatser
2. Samordnad struktur och process
3. Hållbar styrning och verksamhetsledning

1. Skapa hållbara strukturer/arbetsplatser

Här redovisas två sätt att uppnå mer hållbara strukturer. Med hållbara strukturer avses arbetsmiljöer som ÄR hållbara, exempelvis att lamporna lyser av grön el, operationshandskarna är giftfria, plastgolvet är av återvunnen plast och hembesök företas i bilar som går på fossilfritt bränsle. Socialt hållbara strukturer kännetecknas av hög effektivitet, en god arbetsmiljö och bra ledarskap. I en fysiskt och socialt hållbar arbetsmiljö är det lätt att göra rätt.

1.1 Process för hållbar upphandling

Förutsättningarna för ett systemiserat arbete med hållbar upphandling ska utredas. Regionens inköp av varor och tjänster uppgår till 3,7 miljarder per år. Om en större andel av dessa inköp genomfördes med högre hållbarhetskrav skulle det ha stor inverkan på regionens miljömässiga, sociala och ekonomiska hållbarhet. Från och med 1 juni 2022 ökar lagkraven⁶⁶ (LOU) på att alla upphandlingar ska ske med hårdare hållbarhetskrav. Hållbar upphandling är kärnan i arbetet med att skapa hållbara strukturer/arbetsplatser.

---

⁶⁶ [Nya skärpta regler vid offentlig upphandling ska bidra till ett hållbart samhälle](#)

Med en hållbar upphandling avses arbete för hållbara inköp och hållbara leverantörsmarknader. Hållbar upphandling innebär att beakta både den egna organisationens samt samhällets behov.

1.2 Styrdokument med hållbarhetsperspektiv

Förutom en fysiskt hållbar arbetsmiljön ska också styrning och ledning ske hållbart. Planer, strategier, riktlinjer, policys och direktiv skapar en enhetlig bild för hur verksamheten ska bedrivas och vilka förutsättningar som föreligger. Regionens strategiska dokument ska granskas och uppdateras med ett hållbarhetsperspektiv. Regionledningen prioriterar vilka dokument som ska omfattas. Särskild vikt läggs vid dokument som berör regionens högriskområden som redovisas i bilaga 1. Väl uppdaterade styrdokument värnar hållbarhet genomgående, inte som ett särskilt avsnitt i texten. Respektive verksamhet ansvarar för att inhämta kunskap hur den kan bli mer hållbar och uppdatera identifierade styrdokument utifrån det.

2. Ny samordnad struktur och process

2.1 Politiskt process hållbarhet

En av de viktigaste förutsättningarna för ett framgångsrikt hållbarhetsarbete är ett starkt politiskt företräderskap. Majoritetsråden manifesterar det politiskt önskvärda läget för regionens hållbarhetsarbete med en Agendapyramid där centrala, betydande och generella mål rangordnas. Pyramiden tas fram i början av mandatperioden och redovisas i strategiska planen.

Den politiska strukturen för det löpande hållbarhetsarbetet utgår från befintliga konstellationer. Varje sakområde som finns representerad i hållbarhetsgruppen företräds också av ett majoritetsråd. Sakområdesansvarig chef och strateg träffar löpande det aktuella majoritetsrådet för dialog om hantering av och utveckling inom området. Regionstyrelsen, Regionala utvecklingsnämnden och Patientnämnden leder, styr och beslutar i ärenden avseende hållbarhetsarbetet. Löpande uppdatering om hållbarhetsarbetet genomförs i samband regionfullmäktiges utbildningar samt regionstyrelsens temasammanträden.

2.2 Hållbarhetsgrupp

Det löpande hållbarhetsarbetet samordnas av en hållbarhetsgrupp som träffas några gånger per år för att ta fram en gemensam hållbarhetsplan och uppföljning av arbetet. Gruppen består av företrädare för de horisontella sakområden som omnämns under rubriken Roll och ansvar samt en analytiker. Gruppen har en god balans mellan de tre dimensionerna av hållbarhet. Hållbarhetsstrategen är sammankallande. Ansvarig chef utser vilken tjänsteperson som ska ingå i hållbarhetsgruppen.

2.3 Hållbarhetsplan

Region Norrbottens hållbarhetsplan ger den samlade bilden av regionens hållbarhetsarbete. Planen består av ett urval av initiativ från de sakområden som finns representerade i hållbarhetsgruppen. En samlad uppföljning av hållbarhetsarbetet redovisas i en bilaga till hållbarhetsplanen. Planen tas fram vartannat år och godkänns av regionstyrelsen.

3. Hållbar styrning och verksamhetsledning

Här redovisas två insatser som syftar till att öka ledningens och medarbetarnas medvetenhet om Agenda 2030 och det egna arbetets roll i uppfyllandet. Ökade kunskaper gör att andelen medarbetare som vill och väljer hållbart ökar.

3.1 Tydlig styrning och ledning

Avdelnings- och divisionsledningarna ska ha god kunskap om på vilket sätt verksamheten bidrar till att uppfylla Agenda 2030. Kunskapen visualiseras med en agendapyramid i verksamhetsplanen. Till skillnad från den politiska pyramiden som visar det önskvärda läget visar avdelnings- och divisionsledningarnas pyramid nuläget för hållbarhetsarbetet. Verksamheternas analys av det politiskt önskvärda läget jämfört med det egna nuläget visar med vilket fokus det fortsatta arbetet ska bedrivas. Övningen bidrar till dialog och granskning av verksamhetens hållbarhetsarbete samt tydliggör eventuella riktningförändringar som behöver göras. Pyramiden tas fram i början av varje mandatperiod.

3.2 Hållbarhet – en del av verksamhetsplaneringen

Strävan mot mer hållbara rutiner och arbetssätt utgör en naturlig del av verksamhetsplanering och uppföljning. Ett underlag som stimulerar medarbetarna till dialog och rannsaking av den egna verksamheten tas fram. Mål för hållbarhetsarbetet formuleras och följs upp. Alla verksamheter är målgrupp för övningen som bidrar till mer hållbara rutiner och beteenden.

3.3 Synergieffekter och målkonflikter

Region Norrbottens arbete med Agenda 2030 möjliggör synergieffekter och reducerar målkonflikter. Synergieffekter är när arbetet med ett visst delmål också bidrar till uppfyllandet av andra mål. En målkonflikt är när arbetet med att uppfylla ett mål minskar möjligheterna att uppfylla ett annat. Exempelvis kan vissa ekonomiska mål stå i konflikt med miljömässiga mål. Genom att förstå sina målkonflikter finns potential till förbättringar.

Region Norrbottens hållbarhetsarbete har ett bidragande och ett ansvarstagande perspektiv. Att bygga pyramider visar hur regionen bidrar till att uppfylla Agenda 2030 men lika viktigt är det att känna till på vilket sätt regionen riskerar motverka dess genomförande. Det vill säga inom vilka områden

regionen har sina högriskområden och där ett större ansvarstagande och mer hållbara val gör extra stor skillnad. Det nationella *Ledningsnätverket för regioners upphandling* har granskat svenska regioners inköp ur ett hållbarhetsperspektiv och graderat dem med hög risk, potentiell hög risk, medel risk och låg risk. I bilaga 1 redovisas de områden som bedöms vara regioners högriskområden inom offentlig upphandling. Respektive verksamhet har kunskap om hållbarhetsarbetets synergieffekter och verkar aktivt för att reducera målkonflikter.

Riskbedömning

Följande interna risker har identifierats för regionens hållbarhetsarbete som kan göra att målbilden och den önskade riktningförändringen inte uppnås.

- Att strukturerna för hållbarhetsarbetet bryts upp vid byte av politisk majoritet
- Att sakområdena inte kan samordnas i gemensamt arbete, dialog och utbildningar.
- Att hållbarhetsarbetet införs för fort/upplevs som för omfattande för att hålla i längden.
- Att verksamheterna inte väljer att prioritera hållbarhetsarbete.
- Att ledare har otillräckliga kunskaper för att skapa en hållbar verksamhet.
- Att regionen inte deltar i nationella uppföljningar och nätverk vilket påverkar tillgång till kunskap och verktyg i organisationen.
- Att uppföljning försvåras/blir missvisande på grund av otillräcklig data.

Handlingsplan hållbarhet

Hållbarhetsplanen som nämns under rubrik 2.3 avser det *löpande hållbarhetsarbetet* och antas politiskt. En handlingsplan för *genomförandet av strategin* och de insatser som beskrivs under rubrikerna 1-3 tas fram separat och godkänns av regiondirektören. Insatserna i handlingsplanen skapar förutsättningar för det löpande hållbarhetsarbetet och ska vara verkställda senast juni 2023.

Uppföljning

Uppföljning av det löpande hållbarhetsarbetet

Regionens löpande hållbarhetsarbete följs upp i årsredovisningen med tre utvalda styrmått, en för varje dimension av hållbarhet. Även det politiskt prioriterade agendamålet som tagits fram i den politiska pyramiden, följs upp med eget styrmått i årsredovisningen.

Uppföljningen av alla styrmått som följer utvecklingen av hållbarhetsarbetet redovisas som bilaga till hållbarhetsplanen.

Uppföljning av genomförandet av hållbarhetsstrategi

Uppföljning av den handlingsplan som tas fram för genomförande av hållbarhetsstrategin återkopplas till regiondirektören senast juni 2023.

Bilaga 1. Regioners riskområden/ målkonflikter utifrån offentlig upphandling

Följande bilder är ett urval av områden som kategoriserats som hög riskområden i samband med upphandling. Underlaget är framtaget av [Ledningsnätverket för regioners upphandling](#).

Kategori 1 beskriver områdena övergripande medan kategori två och tre tydligare preciserar vilka varor och tjänster som avses.

Graderingen baserar sig på följande:

- Hållbara leveranskedjor – Miljöpåverkan
- Hållbara leveranskedjor – Mänskliga rättigheter och arbetares rättigheter
- Hållbara leveranskedjor – Korruption
- Arbetsrättsliga villkor i Sverige
- Eventuella ”övriga” identifierade risker

Kategori (I)	Kategori (II)	Kategori (III)	Total riskbedömning
Övergripande material och tjänster	Övergripande material	Kontor (kontorsmaterial) Kontor (papper och plast) Kontor (övrigt) Hemnära miljöer Leksaker	Högrisk
Fastigheter	Köksutrustning	Kantinvagn Storköksutrustning Vagndiskmaskin Vitvaror	Högrisk
	Energi	Elektricitet Olja Övrigt energi	
	Bygg och fastigheter	Bygg- och anläggningsmaterial Fastighetsrelaterad teknisk utrustning Järn-, Bygg- och elhandelsvaror	
	Teknisk infrastruktur	Kraftgenerering Laddinfrastruktur och tankanläggningar	
IT och kommunikation	IT- teknisk plattform	Server, lagring och applikation (för server/lagring) Telekommunikation Nätkommunikation Annan kommunikation Nätverk och säkerhet	Högrisk
	IT-arbetsplats	Applikationshantering Hårdvara IT-hårdvara MDD-klassificerad	
	IT-mjukvara/hårdvara och kommunikation för kollektivtrafik		

Fordon	Bussar Tåg Lastbilar Fartyg Personbilar Utryckningsfordon Spårfordon Arbetsfordon Övriga fordon Drivmedel	Köp, hyra, leasing	Högrisk
Facility Management	Bevakning, säkerhet och värdetransporter Livsmedel och tillhörande tjänster Lokalvård Möbler Tvätt och textilier	Lås och skalskydd Catering och fika Livsmedel Patientmåltider Kaffe- och <u>vendingmaskiner</u> Städmaterial Möbler kontor Möbler offentlig miljö Textilier	Högrisk

Vårdrelaterad utrustning och förbrukningsvaror	Diabetesspecifika förbrukningsvaror Generella förbrukningsvaror Hjälpmedel Inkontinens och stomi Nutrition Medicinsk grundutrustning, Övnings- och simuleringsutrustning Sårvård och kompression Tandvårdsutrustning och förbrukningsmaterial	Kirurgiska instrument Operationshandskar Undersökningshandskar Icke medicinska preventivmedel Sjukvårdskemikalier Övriga generella förbrukningsvaror Vårdrelaterade papper- och plats Gånghjälpmedel Lyfthjälpmedel Rullstolar Sitt- och ligghjälpmedel Inkontinens Stomi Nutritionspumpar med tillhörande förbrukning Näringspreparat övrigt Akutpatientvagnar Anatomiska modeller Infusionsställ Laboratoriespecifik inredning Madrasser Rostfria bänkar Rostfria vagnar Sjukvårdsbelysning Strålskydd Sängar och tillbehör Vikskärmar Övriga inventarier Behandlingsstolar, bänkar och tillbehör Förbandsartiklar Sårvård med undertryck Kompressionsutrustning Övrig Sårvård och Kompression Tandvårdsmaterial Ortodontimaterial Tandvårdsutrustning Dentalmöbler, tandläkarinredning	Högrisk

	Fysioterapiutrustning och material	Träningsutrustning Fysioterapimaterial Träningsutrustning för bassäng	
Läkemedel och tillhörande tjänster	Läkemedel	Radiofarmaka Vacciner Matsmältningsorgan och ämnesomsättning (ATC-A) Blod och blodbildande organ (ATC-B) Hjärta och kretslopp (ATC-C) Hjärta och kretslopp (ATC-D) Urin- och könsorgan samt könshormoner (ATC-G) Systematiska hormonpreparat, exkl. könshormoner och <u>insuliner</u> (ATC-H) <u>Antinfektiva</u> medel för systematisk bruk (ATC-J) Tumörer och rubbningar i immunsystemet (ATC-L) Rörelseapparaten (ATC-M) Nervsystemet (ATC-N) Antiparasitära, insektsdödande och repellerande medel (ATC-P) Andningsorgan (ATC-R) Ögon och öron (ATC-S) Övrigt (ATC-V)	Högrisk
	Medicinsk gas och tillbehör	Flaskor Tankar	

Medicinteknik och relaterade förbrukningsvaror	Medicinteknik Anestesi och intensivvård och rel. förbrukningsvaror	Andningshjälpmedel Anestesi Defibrillatorer Materiel MT Anestesi och intensivvård Patientövervakning Intensivvårdsutrustning Infusionsutrustning	
	Medicinteknik Bild och Funktion och rel. förbrukningsvaror	Angiografi och intervention Bilddiagnostik Funktionsdiagnostik Materiel MT bild och funktion Nuklearmedicin Strålterapi	
	Medicinteknik Operation och rel. förbrukningsvaror	Materiel MT Operation Operationsinventarier Operationsrobot Operationsverktyg Implantat Steriliseringsinventarier Materiel för sterilisering Miniinvasiv utrustning	
	Medicinteknik Terapi och diagnostik och rel. förbrukningsvaror	Generell diagnostik Klinisk fysiologi Laboratoriemedicin Materiel MT Terapi och Diagnostik Specifik förlossning och neonatal Dialys	